

Електронна бібліотека Одеського художнього музею

www.ofam.od.ua

*Ivan Aivazovskin ja hänen aikalaistensa
maalauksia ja piirustuksia
Tavlor och teckningar
av Ivan Ajvazovskij och hans krets*

AIVAZOVSKI JA MERI

VALKOINEN SALI 10.7.–12.9.1999 ALEKSI 16 HELSINKI

AIVAZOVSKI JA MERI

*Ivan Aivazovskin ja hänen aikalaistensa
maalauksia ja piirustuksia*

*Tavlor och teckningar
av Ivan Ajvazovskij och hans krets*

AIVAZOVSKI JA MERI

*Ivan Aivazovskin ja hänen aikalaistensa
maalauksia ja piirustuksia
Tavlor och teckningar
av Ivan Ajvazovskij och hans krets*

UKRAINAN MUSEOIDEN KOKOELMISTA KOOTTU NÄYTTELY
VALKOISESSA SALISSA 10.7.–12.9.1999
ALEKSANTERINKATU 16, 00170 HELSINKI

AIVAZOVSKI JA MERI

NÄYTTelyn SUOJELIJA

Ylipormestari *Eva-Riitta Siitonen*

NÄYTTelyn JÄRJESTÄJÄT

Kiovan venäläisen taiteen museo, museonjohtaja
Tamara Soldatova

Kiovan kaupungin kulttuuritoimen hallinto
Odessan taidemuseo, museonjohtaja *Natalia
Polishtshuk*

Odessan alueen kulttuuritoimen hallinto
Ukrainan kulttuuri- ja taideministeriö, museo-
osaston johtaja *Adriana Vjalets*
RH-Consultants Ltd, *Heikki Lahelma*
Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus
Alexander Zaryetski, Moskova

NÄYTTelyn ARKKITEHTI

Simo Rautamäki

KOKOELMAN OMISTAJA

Ukrainan kulttuuri- ja taideministeriö

NÄYTTelyTOIMIKUNTA

Kiovan venäläisen taiteen museo, *Tamara Soldatova*,
museonjohtaja
Odessan taidemuseo, *Natalija Polishtshuk*, museon-
johtaja
Andrei Solomenko, Kiova
Alexander Zaryetski, Moskova
Heikki Lahelma, Helsinki

KUNNIATOIMIKUNTA

Puheenjohtaja: *Yrjö Larmola*, kulttuuritoimenjohtaja,
Helsingin kaupunki
Adriana Vjalets, museo-osaston johtaja, Ukrainan
kulttuuri- ja taideministeriö
Seppo Laurell, toimistopäällikkö, Merenkulkulaitos
Ari Jarna, toimitusjohtaja, Jarkoskuva Oy
Jorma Kielemniva, toimitusjohtaja, Novo Oy
Henrik Resman, toimitusjohtaja, Classic Radio Oy

LUETTELOIN KIRJOITTAJAT

Alla Iling, Jekaterina Ladyzhenskaja, Kiovan venäläisen
taiteen museo
Ljudmila Jeremina, Odessan taidemuseo

KÄÄNNÖKSET

Päivi Pyötsiä, venäjä-suomi
Sirpa Aitosalo, suomi/venäjä-ruotsi

VALOKUVAT

Mihail Andrejev

GRAAFINEN SUUNNITTELU

Tapani Aartomaa

COPYRIGHT

Ukrainan kulttuuri- ja taideministeriö

PAINOPAIKKA

Salpausselän Kirjapaino 1999/6536

ISBN 951-97684-2-4

TERVETULOA, AIVAZOVSKI!

Ylipormestari Eva-Riitta Siitonen

Venäjän maalaustaidetta ajateltaessa on syytä muistaa, että eurooppalainen renessanssi ei ulottunut Venäjälle. Italian, Ranskan ja Alankomaiden suurilla renessanssi- ja barokkimaalareilla ei ollut venäläisiä aikalaisia. Ikonimaalausperinne eli Venäjällä voimakkaana. Venäläisen maisema- ja henkilömaalauksen traditio alkaa 1700-luvun puolivälistä, ja oppimestarit olivat silloin lähinnä italialaisia ja ranskalaisia. Ivan Konstantinovitsh Aivazovskin aloittaessa taideopintonsa Pietarin taideakatemiassa 1833 maassa oli jo kahden sukupolven kokemus, ja hänen opettajansa olivat kotimaisia mestareita.

Aivazovskin elinvuodet muodostavat huomattavan kaaren Venäjän historiassa. Hän syntyi 1817, viisi vuotta sen jälkeen, kun kirkonkellot kaikkialla Venäjällä olivat kuuluttaneet maan sydämeen hyökänneen Napoleonin tappiota ja pakoa. Vaikka Aivazovskin lapsuudenkoti oli kaukana Napoleonin reitiltä, vanhempain sukupolven ihmiset varmasti istuivat hänen mieleensä sotavuosien tunnelmia. Aivazovskin kuollessa 1900 vallankumous teollisuuskaupungeissa nosti päätänsä, ja Japanin sota, joka osoitti Venäjän mahdin heikkouden, odotti neljän vuoden päässä. Aivazovskin elinvuosien osuivat Venäjän käymät Krimin sota ja Turkin sota.

Useat Aivazovskin aikalaiset maalarit löysivät jo venäläiset kansanihmiset kuvauksensa kohteeksi, ja kuvauksessa piili yhteiskuntakritiikki. Aivazovskin linja oli toinen. Feodosiassa, Krimin niemimaalla syntyneenä hän oli varhain saanut meren silmiinsä, ja hän kehittyi merimaalariksi vailla vertaa. Hänestä tuli laivaston maalari - sellaisena rintamavalokuvajien tai rintamapropagandistien edeltäjä - ja romanttisen kuvaustavan tunnustettu hovimaalari ja akateemikko.

Mutta jos tähän määritelmään tyydyttäisiin, tehtäisiin taiteilijalle vääryyttä. Merta ja meritaivasta, alati muuttuvia elementtejä, ei voi maalata kuten

muotokuvaa. Aivazovskilla oli kaksi erityistä luonteenpiirrettä. Hän kykeni tallettamaan näkemänsä tarkasti muistiinsa, ja siten hän kykeni kuvaamaan silmänräpäyksellisen hetken muodot, valaistuksen ja tunnelman muististaan, ateljeessaan. Tätä kykyä hän piti taiteilijana toimimisen edellytyksenä. Toinen piirre oli tarkkuus yksityiskohdissa. Hänen laivankuviaan olisi voinut käyttää merikoulun havaintovälineinä.

Aivazovski edusti realismia romantiikassa, romantiikkaa realismissa. Hänen taistelukuvauksensa ovat esinetarkkoja, mutta eivät raadollisia realismissaan. Hän kuvasi maisemia ja ihmisiä, mutta sosiaalista päätöstä hänen töissään ei ole.

Aivazovski tunnettiin myös suomalaisten aikalais-taiteilijoiden keskuudessa. Suorista vaikutteista ei liene dokumentoitua todistusta, mutta lieneekö mahdollontta, että myös Aivazovskin kuutamo on ollut suomalaisten düsseldorflaistaitelijain kuutamoiden kummina?

Useat Aivazovskin oppilaat kulkivat, mestarilta opin saatuaan, omiin suuntiinsa. Se on vahvan opettajan merkki. Hän ei kahlitse, vaan vapauttaa. Oppilassukupolven töistä on nyt käsillä olevassa näyttelyssä myös esimerkkejä.

Taiteilijoilla on yllättävä kyky ottaa yhteyttä menneeseen suurtaiteilijaan myös sukupolvien ylitse ja tuoda viesti tästä näkyviin oman taiteensa keinoin. Ehkä Aivazovski tänään puhuttelee tällä tavoin myös muita kuin niitä katsojiaan, jotka ovat kiitollisia kultakauden perinteen esille tuomisesta. Käykö niin, sen saatamme nähdä vastaisten näyttelyiden tarjoamista viitteistä. Joka tapauksessa Aivazovskin ja aikalaisen näyttelyn tänne tuojat ansaitsevat suuren kiitoksen työstään, joka tuo nähtävillemme täällä ennen näkemättömän valikoiman näiden taiteilijain teoksia, ja samoin ne venäläiset ja ukrainalaiset museot, jotka ovat luovuttaneet aarteitaan lainaksi.

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
1. Näkymä Caprin saarelta, 1845 • Vy från Capri, 1845
öljyväri kankaalle, 59 x 86 cm

Ivan Konstantinovitsh Aivazovski (1817-1900) on 1800-luvun merkittävimpiä merimaalareita ja yksi harvoista venäläisistä taiteilijoista, joka tuli tunnetuksi Euroopassa. Aivazovskin taiteella oli suuri vaikutus kaikkiin venäläisiin meriaiheista kiinnostuneisiin taiteilijoihin.

Näyttelyssä "Aivazovski ja hänen aikalaisensa" on esillä teoksia kahdesta Ukrainan suurimmasta museosta, Kiovan venäläisen taiteen museosta ja Odesan taidemuseosta.

Aivazovski loi elämänsä aikana liki 6000 teosta. Hänen elinaikanaan järjestettiin Euroopassa ja Amerikassa 120 Aivazovskin teosten näyttelyä, jotka olivat kaikki hyvin suosittuja.

Valkoisen salin näyttelyssä on esillä vain pieni osa Aivazovskin valtavasta perinnöstä. Olipa kyse mistä Aivazovskin tuotannon kaudesta hyvänsä, jokainen niistä on täynnä luovuuden voimaa ja aitoa taiteellista innoitusta. Näyttely antaa selkeän kuvan Aivazovskin taiteen luonteesta ja sen eri vaiheista ja ennen muuta hänen tekniikkansa omaperäisyydestä, vaikka teokset edustavatkin vain kahta museokoelmaa.

Ivan (Ovanesjan) Konstantinovitsh Aivazovski syntyi Feodosiassa 17. heinäkuuta 1817 köyhtyneeseen kauppiasperheeseen. Hänen taiteelliset kykynsä ilmenivät jo varhaislapsuudessa.

Jo pikku poikana hän piirteli mielellään laivoja ja merimaisemia. Peruskoulutuksen hän sai Simferepolin kymnaasissa (1830), minkä jälkeen hän opiskeli Pietarin taideakatemiassa (1833) opettajanaan maihemamaalari Maksim Vorobjov. Jo Aivazovskin ensimmäinen julkinen maalaus "Luonnos ilmasta meren yllä", 1835 (Tretjakovin taidegalleria, Moskova), sai kriitikoilta hyvän vastaanoton. Aivazovski osallistui lukuisiin Taideakatemiaan näyttelyihin. Eräässä niistä kävi myös tuolloin jo hyvin tunnettu runoilija Aleksandr Pushkin. Kun heidät esiteltiin toisilleen lau-

sahti Pushkin Aivazovskille: "Ahkeroikaa nuori mies, ahkeroikaa, se on pääasia."

Maisemamaalausopista Aivazovski siirtyi taistelumaalauksiin, joita opetti professori A. I. Zaujerveid. Jo muutaman kuukauden kuluttua järjestetyssä näyttelyssä Aivazovskilta oli näytteillä kolme teosta, joista yhdestä "Meren tyyneys" hänet palkittiin kultamitalilla ja lisäksi hän voitti kahdeksi vuodeksi matkan Krimille ja ulkomaille Italiaan. Krimillä ollessaan hän maalasi maisemia Jaltalta, Feodosiasta ja Sevastopolista sekä taistelukuvausten "Maihinnousu Subashissa" (1839).

Mustanmeren laivaston aluksilla hän tutustui mai-neikkaisiin sotalaivaston päälliköihin M. P. Lazareviin, V. A. Korniloviin ja P. S. Nahimoviin. Matka merkitsi Aivazovskille paljon. Hän teki runsaasti luonnoksia, joita hän käytti myöhemmissä teoksissaan.

Italian-matkan aikana Aivazovski koului taitojaan tutkien ja opiskellen menneiden aikojen mestareiden teoksia, kopioiden ja tehden kompositioita ulko-muistista. Ja nimenomaan Italiassa saikin alkunsa hänen muistiin perustuva maalausmenetelmänsä, joka pysyi lähes muuttumattomana koko hänen pitkän elämänsä ajan. Aivazovski oli sitä mieltä, että ihminen, jolla ei ollut muistinvaraista kykyä mieltää elävän luonnon luumia vaikutelmia, saattoi olla loistava kopioija, elävä valokuvauslaite, mutta todelliseksi taiteilijaksi hänestä ei ollut koskaan. Luonnonvoimien liikkeet olivat Aivazovskin mielestä siveltimen tavoittamattomissa. "Salamaa, tuulen puuskaa ja aaltojen loisketta on mahdotonta piirtää luonnosta", hän kirjoitti todeten: "Taulun aihe syntyy muistissani kuin runoilijalla runon aihe." Valtaosan teoksistaan hän teki ateljeessaan luottaen omaan ilmiö-mäiseen muistiinsa ja ehtymättömään mielikuvitukseensa. Jo Italiassa hän sai tuntea menestyksen makua. Vatikaanin museo osti hänen maalauksensa ni-

meltä "*Kaaos*" (1840-1842). Nähtyään Aivazovskin maalauksen "*Napolinlahti kuutamoyönä*" (1838, Feodosian taidemuseo) englantilainen merimaalari William Turner kirjoitti Aivazovskin kunniaksi haltioituneen sonetin ja nimitti häntä neroksi.

Italian kauden teoksista kiinnittää erityistä huomiota näyttelyssäkin esillä oleva kauneudessaan erittäin vaikuttava maalaus "*Näkymä Caprin saarelta*", 1848 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 1.) Se on tunnelmaltaan seesteinen kirkkain värein maalattu teos, jossa ilma henkii helteisen kesäpäivän jälkeistä kuulautta ja raikkautta.

Venäjän maalaustaiteen historiassa Aivazovski on lunastanut paikkansa merikuvausten ehdottomana mestarina. Ennen häntä ei ollut ketään, joka olisi yhtä hallitun voimakkaasti ja inspiroituneesti tuonut esiin ikuisesti muuttuvan merellisen luonnon suuruuden ja kauneuden. Taiteilijalle oli ominaista ylevän romanttinen tapa kuvata nähtyä. Hänen lempi-aiheensa oli meri ja juuri se sai hänet näkemään luonnon tietyllä tavalla. Suotta ei meri kirjallisuudessa yleensä tai kansantaiteessa ole ilmentänyt voiman ja mahtavuuden, vapauden ja avaran tilan tunnetta tai synnyttänyt halua taistella ja uskaltaa.

Aivazovskin huomiota luonnossa kiinnittivät useinkin ne ilmiöt ja tilanteet, jotka poikkesivat tavanomaisuudesta. Suuri merkitys hänen teoksissaan on valolla ja aivan tietyllä valon luomalla tunnelmalla. Näihin teoksiin kuuluvat mm. kuvaukset auringonlaskusta merellä: "*Auringonlaskun jälkeen*", 1856 (Odessan kokoelmat, luet. nro 4), "*Ilta. Krim.*" (Odessan kokoelmat, luet. nro 21) sekä merelliset auringonnousut, joista näytteillä on "*Aamu*" 1851 (Odessan kokoelmat, luet. nro 3). Yön valoista kertoo "*Kuutamoyö merellä*", 1886 (Odessan kokoelmat, luet. nro 13) ja luonnossa riehuvan myrskyn hämähämyä vuoden 1872 teos "*Myrsky*" (Kiovan kokoelmat, luet. nro 9). "*Myrskyinen meri päivällä*" on

vuodelta 1889 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 15). Aivazovski ei koskaan menettänyt kiinnostustaan merellisiin luonnonvoimiin. Hyvin kuvaava on teos nimeltä "*Myrsky*", jonka hän maalasi aktiivisimpana kautenaan. Maalaus kuvaa luonnonvoimien syleilyssä riehuvaa merta ja haaksirikkoa. Tuulenpuuskat nostattavat vettä ryöppyinä, jotka verhoavat esiin. Ryöppyävän veden hämärtäminä niiden ääriviivat katoavat luoden maisemaan ilmavuutta ja syvyyttä. Teoksessa kuvastuu myöhäiskauden Aivazovskin ominaisin piirre - romanttisen ja realistisen ilmaisutavan jäntevä yhteys.

Aivazovski on tunnettu myös lukuisista taistelukuvauksistaan. Vuonna 1844 hänet nimitettiin Merivoimien pääesikunnan taidemaalariksi. Näissä teoksissa hän kuvasi usein Venäjän laivaston sankarillista historiaa merisotilaiden urotekoja ylistäen. Hänen teoksensa ovat uskollisia todellisuudelle. Siitä kertoo se ilmiömäinen taito, jolla hän kuvasi prikien ja fregattien varusteita. Virheitä niistä ei löytänyt kapteeni sen enempää kuin puosukaen.

Aivazovskin laaja perintö sisältää myös teoksia, jotka eivät liity meriaiheisiin. Ne osoittavat hänen monipuolisuutensa taiteilijana, joka osasi hyödyntää erilaisia mahdollisuuksia. Häntä kiehtoivat Krimin rannikko, mutta yhtälailla hän löysi aiheita seudun aroilta ja vuorilta. Näistä teoksista näyttelyssä on esillä "*Krimin vuorilla (Kizil Taosh)*" vuodelta 1868 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 7).

Omaperäinen ja harvinainen teos on talvimaisema Pietarista "*Nevan ylitys*" (Kiovan museo, luet. nro 12).

Aivazovski matkusteli paljon. Matkat eri maissa ja kaupungeissa loihdivat esiin koko joukon aiheita. Vuonna 1869 hän kävi Egyptissä ja oli läsnä Suezin kanavan avajaisissa. Aivazovski kuvasi ensimmäisenä venäläisenä taiteilijana ja merimaalarina Suezin kanavaa. Hän maalasi useitakin teoksia, jotka kuvaavat Egyptin luontoa, kamelikaravaaneja, pyra-

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
2. Käärret niityllä, 1848 • Kärä pö äng, 1848
öljyväre kankaalle, 59,5 x 85,5 cm

mideja ja sifinksejä. Tässä mielessä hyvin kiinnostava on teos "*Elämää Kairossa*", 1881 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 12). Kreikan matkalta on peräisin teos "*Ateenan Akropolis*" (Kiovan kokoelmat, luet. nro 11).

Aivazovskin tuotanto liittyy monilta osin Venäläisen runouden neron Aleksandr Pushkinin nimeen, jonka syntymän 200-vuotisjuhlaa vietetään tänä vuonna. Aivazovskilla on kymmenkunta teosta Pushkinista. Yhdessä Ilja Repinin kanssa hän maalasi teoksen, joka kuvaa Pushkinia meren rannalla. Pushkin-teoksissaan Aivazovski ei kuvannut niinkään runoilijaa kuin hänen elämänvaihteita. Maalaus oli teos, jonka päähenkilönä oli taiteilijan lempirunoilija. Pushkinin henkilöhahmo oli myös aina sidoksissa Mustaan mereen. Ikuistaessaan Pushkinin kallioiselle rannalle, "sinne, missä meri ikiajat loiskuaa", ja yhdistäessään runoilijan hahmon "luonnon vapautteen" hän halusi välittää oman vaikutelmansa runouden merkityksestä maalaustaiteessa, musiikissa ja kirjallisuudessa. Teoksen "*Pushkin Mustanmeren rannalla*", 1897 (Odessan kokoelmat, luet. nro 18) tekijä lahjoitti aikoinaan Odessan kaupungin duumalle, mistä se myöhemmin luovutettiin taidemuseoon.

Aivazovski on graafikkona vertaansa vailla. Hän en grafiikkansa on upeaa ja monipuolista.

Hän piirsi mielellään kaiken, mikä hänen huomiotaan kiinnitti ja tutki jatkuvasti luontoa kynä kädessään. Yleensä hän tarvitsi tätä materiaalia tallentaakseen ensimmäisenä mielessään syntyneen ajatuksensa. Graafiset työt ovat luonteeltaan itsenäisiä teoksia, jotka eivät sinällään jää maalausten varjoon. Piirroksien on toteutettu keveällä ja vapaalla viivatekniikalla ja lyijykynän ohella on osin käytetty vesivärejä ja sepiaa. Näyttelyssä näistä töistä ovat esillä mm. "*Meren tyynneys*", 1850 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 26), "*Myrsky*", 1850 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 28), "*Merinäkömää*", 1880 (Odessan kokoelmat, luet. nro 52), "*Merimaisema ja majakka*", 1847 (Kiovan kokoel-

mat, luet.nro 29), "*Meren rannalla*", 1850 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 27). Aivazovskin piirroksissa on vaikuttavinta niiden hiottu tekniikka, aiheen viimeistely vaikutelma ja tietty lakonisuus.

Valtaosan elämästään Aivazovski vietti Krimillä. Hän asui syntymäkaupungissaan Feodosiassa, joka nykyisin kuuluu Ukrainaan. Hän oli kotikontunsa patriotti, joka vaikutti aktiivisesti kauppasataman ja rautateiden rakentamiseen sekä arkeologisen museon perustamiseen. Feodosiaan hän perusti taidekoulun, joka keskittyi opetustyössään meriaiheisiin, luonnonmaisemiin ja kansanelämän kuvauksiin. Vuonna 1880 hän perusti taidegallerian, joka Aivazovskin kuoleman jälkeen siirtyi kaupungin omistukseen ja kantaa nykyään hänen nimeään museona, jonka teokset edustavat suurinta Aivazovski-kokoelmaa. Museon teoksia oli muutama vuosi sitten näytteillä Suomessa.

Aivazovskin tuotanto on vaikuttanut merkittävästi venäläiseen merimaalaukseen yleensäkin. Hän loi perinteen ja koulukunnan. Hänen oppilaidensa, aikaistensa ja seuraajiensa teokset ovat luoneet kokonaisen aikakauden venäläiseen meri- ja maisemamaalauksen ja voidaan siten mieltää jo käsitteenä "Aivazovski ja aikalaisryhmä".

Puhuttaessa Aivazovskin oppilaista ei voi olla unohtamatta hänen lapsenlapsiaan, hänen tyttäriensä Marian ja Jelenan poikia A. V. Hansenia (1876-1940) ja M. P. Latria, joiden teoksista näyttelyssä on esillä "*Meren ranta*", Hansen (Odessan kokoelmat, luet. nro 66) ja "*Meri*", Latri (Odessan kokoelmat, luet. nro 76).

Aivazovskin oppilaisiin kuului myös A. I. Fessler (1826-1885), joka teoksissaan kuvaa etupäässä Krimin maisemia. Teos "*Meren ranta. Krim*" (Odessan kokoelmat, luet. nro 86) on toteutukseltaan lempeän lyhyinen.

Yksi tunnetuimpia venäläisiä maisemamaalareita

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
3. Aamu, 1851 • Morgon, 1851
öljyvärei kankaalle, 82 x 115,5 cm

oli A.P. Bogoljubov (1824-1896). Hän syntyi sotilas-perheeseen. Hänen isänsä oli eversti Pjotr Bogoljubov, joka osallistui vuoden 1812 sotaan Napoleonin vastaan ja äitinsä Fekla Radishtsheva kuuluisan venäläisen kirjailijan ja 1700-luvun vallankumouksellisiin demokraatteihin lukeutuneen Aleksandr Radishtshevin tytär. Ennen taiteilijaksi ryhtymistään Bogoljubov oli merimies, merikadettien koulusta valmistuttuaan hän palveli yli kymmenen vuotta laivastossa. Bogoljubov matkusteli paljon, hänellä oli hyvät yhteydet Venäjän keisarilliseen hoviin ja hän osallistui aktiivisesti yhteiskuntaelämään eläen tapahtumarikkaan ja vaikuttavan elämän. Tutustuminen Aivazovskiin muutti koko hänen elämänsä. Omissa muistelmissaan hän kirjoittaa, että kun hän ensimmäisen kerran näki Aivazovskin teoksia, hän innostui niin, että alkoi jäljitellä tämän tyyliä. Opiskelu Taideakatemiassa

Vorobjovin ja Zaujerveidin johdolla samoin kuin Ivanovin ja Corot'n neuvot sekä ystävyys Daubignyn ja muiden Barbizoninkouluun kuuluneiden taiteilijoiden kanssa auttoivat häntä pääsemään eroon Aivazovskin akateemissävytteisistä romantismista ja löytämään oman tyylin. Bogoljubovin taide kehittyi aiheidensa puolesta oikeastaan kahteen eri suuntaan. Merivoimien pääesikunnan taiteilijana hän maalasi kaupunkivauksia ja meritaistelukohtauksia. Toisaalta maalaukset, joita hän itse arvosti eniten ja jotka toivat hänelle ansaitun tunnustuksen olivat maisema- ja luontokuvia.

Bogoljuboville oli tärkeintä vaikutelman todenmukaisuus, kunnioitus ja tutkiva uteliaisuus luontoa kohtaan. Hänen teoksensa olivat tietylle yleisölle suunnattuja, tunnelmaltaan mieltäiskeleviä ja sellaisinaan Bogoljubovin maailmankatsomukselle uskollisia. Monet teoksista on maalattu Italiassa, jonne taiteilija matkusti 1854 päätettyään opiskelunsa Taideakatemiassa. Näihin teoksiin kuuluvat *"Sorrento.*

Usva", 1855-1856 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 32), *"Venetsia"* (Odessan kokoelmat, luet. nro 34), *"Porto d'Anzio"* (Odessan kokoelmat, luet. nro 37).

Näkemyksen objektiivisuus, huolellinen ja herkkä ilmaisuteknikka samoin kuin Bogoljubovin mieltymys arjen aiheisiin tulevat selkeästi esiin teoksessa *"Lammaskatras meren rannalla. Aitodor."*, 1870 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 33).

Bogoljubovin graafinen perintö on valtavan laaja, piirroksia, luonnoksia ja vesiväritöitä on liki 3000. Aiheiltaan ne ovat maalausten kaltaisia. Vuonna 1851 matkoilla tehdyt työt (Kiovan kokoelmat, luet. nro 38-61), jotka kuuluvat Kiovan venäläisen taiteen museolle ovat ensimmäistä kertaa näytteillä museon ulkopuolella.

Matkakansion työt edustavat Bogoljubovin lempiaiheita: myrskyinen meri purjealuksineen (Kiovan kokoelmat, luet. nro 38), Narvan majakka (Kiovan kokoelmat, luet. nro:t 40, 41), koski (Kiovan kokoelmat, luet. nro 46), Räävelin kaupunki mereltä nähtynä (Kiovan kokoelmat, luet. nro 42), aluksia laiturissa (Kiovan kokoelmat, luet. nro:t 55, 56).

Mielenkiintoisena seikkana voidaan mainita, että Bogoljubov piirsi 120 karttalehteä Suomen rannikosta Venäjän meriministeriön vesistöosastolle.

Bogoljubovin tuotanto niin runsasta kuin se lukumääräisesti onkin ja niin vaikuttavaa ja suosittua kuin se omana aikanaan on ollutkin on valitettavasti nykyyleisölle lähes tuntematonta. Osittain se johtuu siitäkin, ettei hänen teoksiaan ole juurikaan pääkaupungin museoissa vaan ne on sijoitettu Bogoljubovin aikoinaan perustamaan Radishtshevin taidemuseoon Saratoviin.

Kaksi muuta maineikasta venäläistä merimaalaria L. F. Lagorio ja R. G. Sudkovski aloittivat myös taiteilijanuransa seuraamalla Aivazovskin jalanjalkia ja jatkamalla hänen perinteitään.

Lev Lagorin (1827-1905) vaikuttavimpiin teoksiin

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
6. Meren ranta, 1861 • Havsstrand, 1861
öljyväri kartongille, 20 x 25 cm

kuuluvat *"Merimaisema"* vuodelta 1886 (Kiovan kokoelmat, luet. nro 36) ja *"Meri luonnoksena"* (Odessan kokoelmat, luet. nro 37). Ne ovat kompositioltaan upeita ja todenmukaisia. Toteutus on mestarillista ja tyyllisesti omaperäistä. Lagorio kuvasi usein karuja pohjoisia merimaisemia ilman romantiikan sävyjä. Vuoristoluonnon kuvaaminen kiehtoi Lagoriota itse asiassa koko hänen elämänsä ajan. Hän oli mieltynyt Krimin vuoriin ja Kaukasukseen ja ikuisti ne taidokkaasti. Esimerkkinä niistä on teos *"Näkymä Suhum Kalilta Kaukasuksella"*, 1871 (Odessan kokoelmat, luet. nro 70). Lagorio loi runsaasti grafiikkaa etenkin sepialla ja vesiväreillä. Piirroksat *"Näkymä Pargolovista"*, 1873 (Odessan kokoelmat, luet. nro 73), *"Merimerkki lähellä Viipuria"*, 1892 (Odessan kokoelmat, luet. nro 74), *"Meren ranta"* (Kiovan kokoelmat, luet. nro 75) osoittavat, että taiteilija on yltänyt niissä suurempaan ilmaisunvapauteen kuin öljymaalauksiinsa. Hänen vesiväriytyönsä eivät ole niin pelkistettyjä kompositioltaan, niissä on elämää ja liikettä. Elämänsä loppuvaiheessa Lagorio maalasi useita teoksia Itämerellä, Suomessa ja Norjassa.

Rufin Sudkovski (1850-1885) syntyi pienessä Otshakovin kaupungissa Etelä-Ukrainassa. Häntä kiehtoi ennen kaikkea kotiseudun luonto, Mustanmeren rannat Otshakovista Odessaan. Dnperin ja Bugin jokisuulahden luonto oli karua ja vaatimatonta, mutta luomisvoiman innoittama Sudkovski sai sen hehkumaan kaunisti lyyrisyyttä.

Hän piti merestä sen kaikissa ilmenemismuodoissa, niin merellä raivoavasta myrskystä kuin karuista rannoistakin. Odessan museon kokoelmiin kuuluvat näytteillä olevat teokset: *"Haaksirikko"*, 1876 (Luet.nro 81), *"Kallioinen ranta"* (Luet. nro 84), *"Yö meren rannalla"* (Luet. nro 85). Merimaalarina Sudkovski oli kiinnostunut ennen kaikkea meren tyyneydestä ja rauhasta ja siksi hän kuvasi mielellään kirkkaan veden pinnan läpi kuultavaa kivikkoistaa

merenpohjaa. Hyvä esimerkki näistä teoksista on vuosina 1879-1885 maalattu *"Kuultava vesi"* (Kiovan kokoelmat, luet. nro 82). Aiheesta on useita eri variaatioita. Sudkovski säilytti lyhyen elämänsä aikana itsenäisyytensä taiteilijana, mutta aikaistensa joukossa hän oli muita venäläisiä merimaalareita lähempänä Feodosian taiteilijaryhmää, joka oli saanut oppinsa Aivazovskin taidekoulussa.

Niiden taiteilijoiden joukko, joihin Aivazovskin omalla taiteella oli suuri vaikutus, on luonnollisesti paljon suurempi kuin edellä mainitusta voi päätellä. Itse asiassa jokainen meriaiheiden parissa työskennellyt taiteilija sai tavalla tai toisella vaikutteita tunnetulta mestarilta. Nämä vaikutteet näkyvät myös F.I. Baikovin (1819-1890), M.K. Klodtin (1833-1902), N.N. Dubovskoin (1859-1918) ja A.I. Meshtsherskin (1834-1902) teoksissa, joita on esillä näyttelyssä.

Nyt järjestetty näyttely on kiinnostava tapahtuma Suomen kulttuurielämässä. Näyttelyn järjestäjien toiveena on antaa suomalaisyleisölle menneelle ja nykyhetkelle uskollinen kuva Ukrainasta sen upeimpiin museokokoelmiin kuuluvien teosten välityksellä, sillä ainoan, minkä voi todella sanoa yhdistävän nykysivilisaatiota, on taide. Aivazovskin ja hänen ryhmäänsä kuuluneiden taiteilijoiden näyttely jatkaa hyviksi havaittujen perinteiden linjalla ja toivoksemme osoittaa vakuuttavalla tavalla todeksi sen, ettei taide tunne rajoja. Näytteillä olevat 1800-luvun venäläisten taiteilijoiden maalaukset ja piirroksat, jotka kuvaavat merellisiä maisemia, taisteluita, meriä ja mantereita eri puolilla maailmaa, ovat läheisiä kailille.

Jekaterina Ladyzhenskaja

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
7. Krimin vuorilla (Kizil Tash), 1868 • Berg på Krim (Kizil Tash), 1868
öljyväri kartonkiin kiinnitetylle kartongille, 36,7 x 46,7 cm

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
 8. Merimaisema, 1871 • Havslandskap, 1871
 öljyväri kankaalle, 34,3 x 45, 2 cm

Ivan Ajvazovskij (1817-1900) betraktas som en av 1800-talets främsta marinmålare. Hans konst hade ett stort inflytande på samtida konstnärer i Ryssland och vann även internationell berömmelse. Utställningen "Ajvazovskij och havet" består av verk från Museet för rysk konst i Kiev och Konstmuseet i Odessa, de två främsta museerna i Ukraina. Vilketdera museet de enskilda verken tillhör visas i katalogens svenskspråkiga del med beteckningen (K) respektive (O).

Sammanlagt skapade Ajvazovskij närmare 6000 verk. I Europa och Amerika arrangerades under hans livstid 120 separatutställningar med stor framgång.

Utställningen i Vita salen omfattar bara en bråkdel av Ajvazovskijs väldiga produktion men ger ändå en klar bild av hans konst, dess karaktär och olika skeden. Framför allt visar den hur Ajvazovskij utnyttjade sin särpräglade teknik med inspiration och skaparkraft.

Ivan (Ovanesjan) Konstantinovitj Ajvazovskij föddes den 17 juli 1817 i Feodosia, i en obemedlad köpmannafamilj. Redan som pojke visade han konstnärliga talanger och ritade gärna fartyg och havslandskap. Efter gymnasiet i Simferopol (1830) fick han utbilda sig vid Konstakademien i S:t Petersburg (1833), med landskapsmålaren Maksim Vorobjov som lärare. Redan det första utställda verket vann kritikernas gillande, och Ajvazovskij deltog i flera av Konstakademins utställningar.

Efter landskapsmålning koncentrerade sig Ajvazovskij på sjöstridsscener, en genre som undervisades av professor A. I. Sauerweid. Vid en utställning några månader senare blev den unge konstnären belönad med guldmedalj för ett av sina tre verk och vann dessutom en resa på två år till Krim och till Italien. På Krim målade han bl.a. landskap från Jalta, Feodosia och Sevastopol. Resan och kontakterna med berömda befälhavare i Svartahavsflottan betydde

mycket för Ajvazovskij. Han gjorde många skisser som han senare utnyttjade i sina verk.

Under vistelsen i Italien studerade Ajvazovskij gamla mästare, kopierade och gjorde kompositioner ur minnet. Det var i Italien han utvecklade den på minnet baserade metod som han sedan tillämpade livet ut. De flesta av sina verk skapade han i ateljén, förlitande sig på sitt fenomenala minne och sin outsinliga inspiration. Ett vackert minne från perioden i Italien är "Vy från Capri", 1848 (K, kat. nr 1).

I den ryska målarkonstens historia framstår Ajvazovskij främst som marinmåleriets obestridda mästare. Ingen hade före honom lika kraftfullt och inspirerat avbildat havet som ett uttryck för naturens storhet och skönhet. Ajvazovskij är även känd för ett stort antal verk som visar sammandrabbningar till sjöss. År 1844 utnämndes han till konstnär vid flottans stab. Han skildrade ofta den ryska flottans ärorika historia, och detaljerna i briggar och fregatter återgav han så exakt, att inte ens sjöfolk fann något att anmärka på.

Men havet var inte Ajvazovskij enda inspirationskälla. Stäppen och bergen gav honom likaså motiv, och ett exempel är "Berg på Krim (Kizil Tasi)", 1868 (K, kat. nr 7). Säreget och sällsynt är en vinterbild från S:t Petersburg, "Färd över Neva" (K, kat. nr 12).

Ajvazovskijs teckningar, sepiaarbeten och akvareller står inte oljemålningarna efter i kvalitet, och hans produktion är både omfattande och mångsidig. Denna utställning visar bl.a. "Stiltje", 1850 (K, kat. nr 26), "Storm", 1850-t. (K, kat. nr 28) och "Havslandskap med fyr", 1847 (K, kat. nr 24).

Ajvazovskij reste mycket och utnyttjade gärna motiv från länder och städer som han stiftat bekantskap med. Till Egypten reste han 1869 för att övervara den högtidliga invigningen av Suezkanalen och var den förste marinmålaren att avbilda kanalen i den ryska konsten. Till verken med andra egyptiska motiv hör

"Scen från Kairo", 1881 (K, kat. nr 10). Tillkomsten av "Akropolis i Aten", 1883 (K, kat. nr 11) är förknippad med en resa till Grekland.

Största delen av livet bodde Ajvazovskij i sin födelsestad Feodosia, som numera hör till Ukraina. Han kände starkt för hemorten och gjorde aktiva insatser för dess allsidiga utveckling. Han grundade en konstskola, särskilt inriktad på marinmotiv, landskap och folklivsskildring. År 1880 grundade Ajvazovskij ett tavelgalleri, som efter hans död övergick i staden ägo och numera som Ajvazovskij-museet hyser den största samlingen av hans verk. För några år sedan visades ett antal av dem i Finland.

Genom sin produktion inom marin- och landskapsmåleriet bildade Ajvazovskij skola i Ryssland. Hans elever, samtida och efterföljare har skapat verk som tillhör samma epok och samma tradition, och därför är det helt berättigat att tala om "Ajvazovskij och hans krets".

Bland Ajvazovskijs elever fanns två av hans egna dottersöner. Av A. V. Hansen visar utställningen "Havsstrand" (O, kat. nr 66) och av M. P. Latri "Hav" (O, kat. nr 76). En annan elev var A. I. Fessler, som främst skildrat landskapet på Krim, bl.a. i "Havsstrand. Krim" (O, kat. nr 86).

A. P. Bogoljubov (1824-1896) var en av Rysslands mest kända landskapsmålare. Innan han blev konstnär tjänstgjorde han i flottan i över tio år. Bogoljubov reste mycket, hade goda förbindelser med hovet och deltog aktivt i samhällslivet.

Bekantskapen med Ajvazovskijs tavlor förändrade hans liv. I sin första entusiasm tog han sig för att måla i samma stil som mästaren. Studierna vid Konstakademin, goda råd av Ivanov och Corot samt vänskapen med Barbizonskolans konstnärer hjälpte Bogoljubov att frigöra sig och finna sin egen stil.

Viktigast för Bogoljubov var sanningsenligheten och respekten för naturen. Många verk är målade i

Italien, dit konstnären reste efter avslutade studier vid Konstakademin. Exempel är bl.a. "Sorrento. Dis" 1855-1858 (K, kat. nr 32), "Venedig" (O, kat. nr 34) och "Porto d'Anzio" (O, kat. nr 37).

Bogoljubovs produktion av teckningar, skisser och akvareller omfattar närmare 3000 verk. Resalbumet från 1851 (K, kat. nr 38-61) har före denna utställning i Finland aldrig visats utanför konstmuseet i Kiev. Som en intressant detalj kan nämnas att Bogoljubov ritade 120 kartblad över Finlands kust för det ryska marinministeriets farvattenavdelning.

Två andra kända ryska marinmålare som började sin bana i Ajvazovskijs fotspår var L. F. Lagorio och R. G. Sudkovskij.

Fina verk av Lev Lagorio (1827-1905) är "Havslandskap" från 1886 (K, kat. nr 71) och "Marinstudie" (O, kat. nr 72). Stilen är särpräglad och utförandet mästerligt. Lagorio skildrade ofta karga nordiska havslandskap utan romantiska inslag. Bergslandskap var han likaså förtjust i, särskilt Krim och Kaukasus, och ett exempel är "Vy från Suhum Kal, Kaukasus", 1871 (O, kat. nr 70).

I teckningar och akvareller uppnådde Lagorio ett friare grepp än i oljemålningarna, och särskilt akvarellerna är fulla av liv och rörelse. I utställningen ingår "Vy från Pargolov", 1873 (O, kat. nr 73), "Båk nära Viborg", 1892 (O, kat. nr 74), "Havsstrand" (K, kat. nr 75). Mot slutet av sitt liv målade Lagorio många motiv från Östersjön, Finland och Norge.

Rufin Sudkovskij (1850-1885), född i en småstad i södra Ukraina, var framför allt fascinerad av hemtraktens natur. Havet i lugn och storm var kära motiv för honom, liksom även karga havsstränder. Utställningen i Helsingfors visar "Skeppsbrott" (O, kat. nr 81), "Klippig strand" (O, kat. nr 84) och "Natt vid havet" (O, kat. nr 85).

Stenig havsbotten under en klar vattenyta målade Sudkovskij flera variationer på. Här representeras

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
9. Myrsky, 1872 • Storm, 1872
öljyväri kankaalle, 110 x 132,5 cm

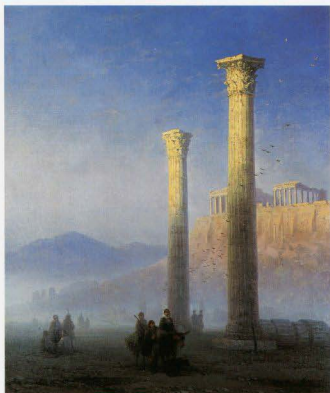
10. AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
Elämää Kairossa, 1881 • Scen från Kairo, 1881
 öljyväri kankaalle, 66,5 x 98,2 cm

det motivet av "Kristallklart vatten" 1879-1885 (K, kat. nr 82). Sudkovskij var en självständig konstnär men stod dock nära den marinmålargrupp som hade gått i lära i Ajvazovskijs konstskola i Feodosia.

Ajvazovskij var den erkände mästaren och hade ett enormt inflytande. Alla konstnärer som ägnade sig åt marinmåleri tog i viss mån intryck av honom. Det visar också de utställda verken av F. I. Bajkov (1819-1890), M. K. Klodt (1833-1902), N. N. Dubovskoj (1859-1918) och A. I. Mesjtjerskij (1834-1902).

Den aktuella utställningen är en intressant händelse i Finlands kulturliv. Arrangörernas förhoppning är att tavlorna och teckningarna ur Ukrainas främsta museisamlingar skall ge besökarna en genuin bild av ukrainsk verklighet i det förgångna såväl som i nuet. Utställningen med verk av Ajvazovskij och hans krets fogar en ny länk till en redan etablerad tradition och utgör ett övertygande bevis för att konsten inte känner några gränser. Dessa ryska 1800-talskonstnärers verk som skildrar naturscenerier på olika håll i världen, hav och landskap, dramatiska motiv såväl som rofyllda, väcker omedelbar genklang hos betraktaren.

*Jekaterina Ladyzjenskaja
Museet för rysk konst, Kiev*

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
11. Ateenan Akropolis, 1883 • Akropolis i Aten, 1883
öljyväri kankaalle, 74,5 x 63,5 cm

AIVAZOVSKI (GAIVAZOVSKI), IVAN KONSTANTINOVITSH

S. 1817 Feodosiassa, k. 1900 Feodosiassa. Taiteilija, merimaalari, kuvannut teoksissaan mm. Venäjän laivaston historiaa sekä raamatullisia, evankelisia aiheita, Ukrainan luontoa ja elämää.

Opiskeli Pietarin Taideakatemiassa vuosina 1833-1837 opettajinaan maisemamaalari Maksim Vorobjov, ranskalainen merimaalari Tanner sekä taiteilija A. I. Zaujerveid, minkä jälkeen jatkoi Taideakatemian tukemana työskentelyä merimaalausaiheiden parissa Krimillä ja ulkomailla vuosina 1840-1844.

Palattuaan yllättäen takaisin Venäjälle 1844 sai akateemikon arvon ja nimitettiin taiteilijana Merivoimien pääesikunnan palvelukseen. Samana vuonna osallistui F. P. Litken tutkimusmatkaan, joka suuntautui Vähään-Aasiaan ja Kreikan saaristoon.

Nimitettiin vuonna 1847 professoriksi ja 1887 Taideakatemian kunniajäseneksi. Kuului jäsenenä useisiin Euroopan taideakatemioihin. Vuodesta 1845 asui ja työskenteli Feodosiassa, teki lukuisia matkoja eri puolille Venäjää ja Eurooppaa, Lähi-Itään, Afrikkaan ja Amerikkaan. Johti Feodosian taidekoulua vuodesta 1865 ja perusti Feodosiaan 1880 taidemuseon.

Osallistui vuodesta 1835 lähtien Taideakatemian ja muihin näyttelyihin. Järjesti omia näyttelyitä Venäjällä ja ulkomailla. Teoksia liki 6000.

F. 1817 i Feodosia, d. 1900 i Feodosia. Konstnär, marinmålare, har i sina verk bl.a. skildrat den ryska flottans historia, bibliska motiv samt naturen och livet i Ukraina. Studerade 1833-1837 vid Konstakademien i St Petersburg, med landskapsmålaren M. N. Vorobjov, den franske marinmålaren Tanner och sjöstridsmålaren A. I. Saueweld som lärare. Fortsatte med Konstakademins stöd att arbeta med marinmotiv på Krim och i utlandet 1840-1844. Fick akademikers titel efter hemkomsten till Ryssland 1844 och utnämndes till konstnär vid flottans stab. Deltog samma år i F. P. Litkes expedition till Mindre Asien och den grekiska övärlden. 1847 utnämnd till professor och 1887 kallad till hedersledamot av Konstakademien. Var ledamot i flera europeiska konstakademier. Bodde och arbetade från 1845 i Feodosia, reste mycket i olika delar av Ryssland och Europa, besökte Främre Orienten, Afrika och Amerika. Ledde konstskola i Feodosia från 1865 och grundade 1880 ett konstgalleri på orten. Deltog från 1835 i Konstakademins utställningar samt andra. Egna utställningar i Ryssland och utomlands. Skapade inemot 6000 verk.

MAALAUKSET / TAVLOR

1. *Näkymä Caprin saarelta, 1845 • Vy från Capri, 1845*
öljyväri kankaalle, 59 x 86 cm
Merk. oik. alh. I. Aivazovski 1848

Luovutettu museoon 1920-luvun alussa.
KMRI ZH-172

2. *Kärnyt niityllä, 1848 • Kärra på äng, 1848*
öljyväri kankaalle, 59,5 x 85,5 cm
Merk. alh. I. Aivazovski, 1848

Luovutettu museoon 1920-luvun alussa.
KMRI ZH-171

3. *Aamu, 1851 • Morgon, 1851*
öljyväri kankaalle, 82 x 115,5 cm
Merk. vas. alh. Aivazovski 1851

Luovuttanut museoon 1932 Odessan kaupunki, jolle taiteilija lahjoitti taulun 1897
OHM ZH-175

4. *Auringonlaskun jälkeen, 1856 • Efter solnedgången, 1856*
öljyväri kankaalle, 68 x 57 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski 1856

Museolle lahjoittanut 1990 moskovalainen akateemikko V. P. Glushko.
OHM ZH-2998

5. *Meri myrskyn edellä, 1856 • Hav före storm, 1856*
öljyväri kankaalle, 34,4 x 42,8 cm
Merk. vas. alh. Aivazovski v. 56

Luovutettu museoon 1970
KMRI ZH-1494

6. *Meren ranta, 1861 • Havsstrand, 1861*
öljyväri kartongille, 20 x 25 cm
Merk. oik. alh. A. 1861

Hankittu museoon Ukrainan valtionostokomission välityksellä 1949 L. A. Shpakovalta Odessasta.
KMRI ZH - 1007

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
13. Kuutamoyö merellä, 1886 • Månskensnatt på havet, 1886
öljyväri kankaalle, 57 x 73 cm

7. *Krimin vuorilla (Kizil Tash)*, 1868 • *Berg på Krim (Kizil Tash)*, 1868
öljyväri kartonkiin kiinnitetylle kartongille, 36,7 x 46,7 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski 1868
Hankittu museoon Ukrainan valtionostokomission välityksellä
1965 D. J. Tsherkesiltä Moskovasta.
KMRI ZH-1368

8. *Merimaisema*, 1871 • *Havslandskap*, 1871
öljyväri kankaalle, 34,3 x 45,2 cm
Merk. vas. alh. Aivazovski 1871
Hankittu museoon Ukrainan valtionostokomission välityksellä
K. G. Gripakilta Kiovasta.

9. *Myrsky*, 1872 • *Storm*, 1872
öljyväri kankaalle, 110 x 132,5 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski 1872
Luovutettu museoon 1920-luvun alussa N. A. ja N. N. Teresh-
tschenkon kokoelmista Kiovasta.
KMRI ZH-173

10. *Elämää Kairossa*, 1881 • *Scen från Kairo*, 1881
öljyväri kankaalle, 66,5 x 98,2 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski 1881, vas. alh. Aivasovsky
Hankittu museoon Ukrainan valtionostokomission välityksellä
1962 K. V. Lopatkolta Kiovasta
KMRI ZH-1271

11. *Ateenan Akropolis*, 1883 • *Akropolis i Aten*, 1883
öljyväri kankaalle, 74,5 x 63,5 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski 1883. Merk. kääntöpuolella Aivazo
1883
Luovutettu museoon 1920-luvun alussa
KMRI ZH-465

12. *Nevan ylitys • Färd över Neva*
Luonnos teokseen *Näkymä Nevalta pakkaspäivänä*, 1883,
jonka olinpaikka on tuntematon.
öljyväri kartongille, 22 x 17 cm
Merk. vas.alh. A.
Luovutettu museoon 1920-luvun alussa
KMRI ZH-564

13. *Kuutamoyö merellä*, 1886 • *Månskensnatt på havet*, 1886
öljyväri kankaalle, 57 x 73 cm
Merk. oik. alh. I. Aivazovski v. 1886
Lahjoittanut 1990 museoon moskovalainen akateemikko
V. P. Glushko
OHM ZH-2995

14. *Kuutamoyö merellä*, 1889 • *Månskensnatt på havet*, 1889
öljyväri kankaalle, 63 x 95 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski 1889
Lahjoittanut 1990 museoon moskovalainen akateemikko
V. P. Glushko
OHM ZH-2996

15. *Myrskyinen meri päivällä*, 1889 • *Stormspikat hav på dagen*, 1889
öljyväri kankaalle, 47,2 x 79,7 cm
Merk. vas. alh. Aivazovski 1889. Merk. kääntöpuolella Aivazovsk
1889
Lahjoitettu 1973 museolle Borodinon taistelun panoraama-
museosta Moskovasta.
KMRI ZH-1495

16. *Sininen merikuva*, 1891 • *Marinmotiv i blått*, 1891
öljyväri kankaalle, 67 x 102 cm
Merk. vas. alh. Aivazovski 1891
Lahjoittanut 1990 museoon moskovalainen akateemikko
V. P. Glushko
OHM ZH-2997

17. *Laiva*, 1893 • *Fartyg*, 1893
öljyväri kankaalle, 20,5 x 28 cm
Lahjoittanut 1979 museoon J. B. Abdurahmanov Odessasta.
OHM ZH-2204

18. *Pushkin Mustanmeren rannalla*, 1897 • *Pusjkin vid Svarta havet*
öljyväri kankaalle, 186 x 141,5 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski 1897. Alh. oik. kivessä teksti
Jää hyvästi luonto vapaa!
Viimeisen kerran edessäin
Siniaaltoja vyörytät
kauneutta ylvästä sädehtien... Odessa 1827
Merk. kääntöpuolella Aivazovski 1897
Luovutettu museoon 1932 Odessan kaupungilta, jolle taiteilija
lahjoitti maalauksen 1897
OHM ZH - 167

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH

15. Myrskyinen meri päivällä, 1889 • Stormpiskat hav på dagen, 1889
öljyvärei kankaalle, 47,2 x 79,7 cm

19. Meri. *Purjealus*, 1898 • *Hav. Segelfartyg*, 1898
öljyväri kartongille, 18 x 15,5 cm
Luovuttanut museoon 1923 Odessan kaupunki
OHM ZH-172

20. *Pilvöä meren yllä* • *Moln över havet*
öljyväri kankaalle, 56,5 x 80,7 cm
Hankittu museoon 1972 A. G. Andreoletilta Odessasta
OHM ZH-1801

21. *Ilta. Krim.* • *Afton. Krim.*
öljyväri kankaalle 63 x 95,5 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski
Hankittu museoon 1972 A. G. Andreoletilta Odessasta
OHM ZH-1804

22. *Merimaisema* • *Havslandskap*
öljyväri kankaalle, 19,5 x 25 cm
Merk. vas. alh. Aivazovski
Hankittu museoon 1962 Ukrainan valtionostokomission
välityksellä K. I. Zyleviltä Kiovan alueen Irpenistä.
KMRI ZH-1288

23. *Purjealus* • *Segelfartyg*
öljyväri kankaalle, 72 x 58,5 cm
Luovutettu museoon 1920-luvun alussa Odessan kaupungin
museokokoelmista.
Kuulunut aiemmin A. P. Russovin kokoelmiin
OHM ZH-184

GRAFIikka / TECKNINGAR M.M.

24. *Merimaisema ja majakka*, 1847 (?) • *Havslandskap med fyr*
vesiväri paperille, radeeraus, 22,5 x 27,5 cm
Merk. vas. kääntöpuolella Aywadowskiy pei de marines...1847
Luovutettu 1938 museoon Kiovan Länsi- ja itämaisen taiteen
museosta
KMRI Rg-1127

25. *Perhemuotokuva (Omakuva ja vaimon muotokuva)*, 1849 •
Familjporträtt (Konstnären själv och hans hustru), 1849
grafiitti, vesiväri paperille, 32,4 x 24,5 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski 1849
Luovutettu museoon 1929
OHM G-800

26. *Meri tyynenä*, 1850 • *Stiltje*, 1850
grafiitti, radeeraus pohjasävytetylle paperille, 12,2 x 17,2 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski v.1850
Luovuttanut museoon 1962 Ukrainan valtionostokomissio
KMRI Rg-2796

27. *Meren rannalla*, 1850 • *Vid havsstranden*, 1850
grafiitti, radeeraus pohjasävytetylle paperille,
13 x 21,1; 27,1 x 25,5 cm
Merk. oik. alh. Aivazovski 1850
Luovuttanut museoon 1962 Ukrainan valtionostokomissio
KMRI Rg-2797

28. *Myrsky*, 1850-luku • *Storm*, 1850-talet
sepia, radeeraus paperille, 26,9 x 44,8 cm
Merk. vas. alh. Aivazovski
Luovuttanut museoon 1962 Ukrainan valtionostokomissio
KMRI Rg-2795

29. *Merinäköymä*, 1880 • *Havsvy*, 1880
grafiitti paperille, 36,3 x 30; 17 x 15,3 cm
Merk. alh. ...K...30 1880 piirroksen alla teksti: Muistoksi 15.
marraskuuta v. 90 Nikolai
Konstantinovitsh Mihailovskille A. Uspenskilta
Luovutettu museoon 1932 Odessan kaupungin museo-
kokoelmista
OHM G-217

30. *Krimin ranta*, 1897 • *Krimkust*, 1897
hiili, liijy paperille, 60,6 x 96,4 cm
Merk. vas. alh. I. Aivazovski, 1897
Luovutettu museoon 1920-luvulla
KMRI Rg-910

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
17. Laiva, 1893 • Fartyg, 1893
öljyvärei kankaalle, 20,5 x 28 cm

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
 18. Pushkin Mustanmeren rannalla, 1897 • Pusjkin vid Soarta havet, 1897
 öljyvärei kankaalle, 186 x 141, 5 cm

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
19. Meri. Purjealus., 1898 • Hav. Segelfartyg., 1898
öljyväri kartongille, 18 x 15,5 cm

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
21. Ilta. Krim. • Afton. Krim.
öljyvärei kankaalle 63 x 95,5 cm

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
24. Merimaisema ja majakka, 1847 (?) • Havslandskap med fyr, 1847
vesiväri paperille, radeceraus, 22,5 x 27,5 cm

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH

27. Meren rannalla, 1850 • Vid havsstranden, 1850

gräfiitti, radeeraus pohjasävytetylle paperille, 13 x 21,1; 27,1 x 25, 5 cm

AIVAZOVSKI, IVAN KONSTANTINOVITSH
28. Myrsky, 1850-luku • Storm, 1850-talet
sepia, radeeraus paperille, 26,9 x 44,8 cm

BAIKOV, FJODOR ILJITSH

S. 1819, k. 1890. Taiteilija, teosten aiheina maisemat ja taisteluvaukset. Opiskeli Pietarin taideakatemiassa. Nimitettiin 1862 taistelumaalariksi. Työskenteli Pietarissa ja Tbilisissä.

F. 1819, d. 1890. Målare, främst landskap och stridsscener. Studerade vid Konstakademien i S:t Petersburg. Utnämnd till bataljmålare 1862. Arbetade i Paris och Tbilisi.

31. Merimaisema, 1866 • Havsskildring, 1886
öljyväri kankaalle, 62,1 x 78,8 cm
Merk. oik. alh. Baikov 1866. Kääntöpuolella leimamerkintä: Nro 171 G. K. B. N.: ec: RUS: BAIKOFF.
Luovutettu museoon 1936 Kiovan länsi- ja itämaisen taiteen museosta.
KMRI ZH-1908

BAIKOV, FJODOR ILJITSH
31. Merimaisema, 1866 • Havsskildring, 1886
öljyväri kankaalle, 62,1 x 78,8 cm

BOGOLJUBOV, ALEKSEI PETROVITSH

S. 1824 Pomeranjen kylässä Novgorodin kuvernementissa, k. 1896 Pariisissa, haudattu Pietariin A. N. Radishtshevin tyttären-poika. Taidemaalari, piirtäjä, akvarellisti, käytti myös etsaus- ja litografiatekniikkaa. Maisema- ja taistelukuvia. Valmistui kadettikoulusta 1841. Vapaana opiskelijana Pietarin taideakatemiassa vuosina 1850-1853 opettajinaan taistelumaalari Bogdan Villevalde ja maisemamaalari Maksim Vorobjov. Taiteessa vaikutteita Aivazovskilta. Vuodesta 1853 Merivoimien pääesikunnan taidemaalari. Taideakatemian tukemana ulkomailla 1854-1860. Työskenteli Genevessä alppimaisemistaan tunnetun taitelijan Alexandre Calamen ateljeessa. Jatko työskenlyä Pariisissa ja myöhemmin Dusseldorfissa saaden vaikutteita maisema- ja merimaalari Andreas Achenbachilta, joka opetti Dusseldorfin taideakatemiassa. Nimitettiin 1858 akateemikoksi ja 1861 professoriksi. Valittiin Taideakatemian jäseneksi 1893. Vuodesta 1873 lähtien asui etupäässä Pariisissa, mutta kävi usein Venäjällä.

Perusti venäläisten taiteilijoiden järjestön Pariisiin, Saratoviin taidemuseon 1885 (nyk. A. N. Radishtshevin museo) ja piirustus-koulun 1897. Liittyi eri paikkakunnilla näyttelyitä järjestäneiden "vaeltavien taiteilijoiden", Peredvizhnikien ryhmään 1873, osallistui vuodesta 1852 lähtien Taideakatemian, vuodesta 1882 Moskovan taideseuran ja Venäläisten akvarellistien näyttelyihin.

F. 1824 i byn Pomeranje, guvernementet Novgorod, d. 1896 i Paris, begraven i St Petersburg. Dotterson till författaren och samhällskritikern A.N. Radisjtjev. Målare, tecknare, akvarellist, utnyttjade även etsning och litografi. Landskap och sjöstrids-scener. Sjökadettexamen 1841. Fria studier vid Konstakademien i St Petersburg 1850-1853 med sjöstridsmålaren Villevalde och landskapsmålaren Vorobjov som lärare. Influerad av Ajvazovskij. Från 1853 knuten till flottans stab som konstnär. Utomlands 1854-1860 med Konstakademins stöd. Arbetade i Geneve i den kände alplandskapsmålaren Alexandre Calames ateljé. Reste vidare till Paris och senare till Düsseldorf, där han tog intryck av landskaps- och marinmålaren Achenbach som undervisade vid ortens konstakademi. Fick akademikers titel 1858 och utnämndes 1861 till professor. Hedersledamot av Konstakademien 1893. Bodde från 1873 huvudsakligen i Paris men besökte ofta Ryssland. Grundade en biståndsförening för de ryska konstnärerna i Paris, och i staden Saratov ett konstmuseum 1885 (numera A. N. Radisjtjev-museet) och en teknarskola 1897. Från 1873 medlem av gruppen Vandrarmålarna, Peredvizjniki, i vars

ambulerande utställningar han deltog redan från 1871. Deltog från 1852 i Konstakademins utställningar, från 1882 i utställningar arrangerade av konstsamfundet i Moskva och de ryska akvarellmålarnas förening.

MAALAIKSET/ TAVLOR

32. *Sorrento. Utsa., 1855-1856 • Sorrento. Dis., 1855-1856*

öljyväri kankaalle, 33,2 x 54 cm

Merk. vas. alh. Sorrento Tuman

Luovutettu museoon 1920-luvun alussa. Kuulunut aiemmin

Kiovan N. I. Murashkon piirustuskoulun kokoelmiin.

KMRI ZH-780

33. *Lammaskatras meren rannalla. Aitodor., 1870 • Färhjord på havsstrand. Af-Todor., 1870*

öljyväri kankaalle, 90 x 125 cm

Merk. oik. alh. Aleksji Bogoljubov 1870. Merk. vas. alh. Aitodor.

Luovutettu museoon 1934 Ukrainan historiallisesta museosta.

Ennen vuotta 1917 Kiovan

keisarikunnan palatsissa.

KMRI ZH-1077

34. *Venetsia • Venedig*

öljyväri kartonkiin kiinnitetylle kankaalle, 26 x 42,5 cm

Merk. oik. alh. A. Bogolubow. Merk. alh. Venezia.

Luovuttanut museoon 1972 odessalainen A. G. Andreoleti.

OHM ZH-1787

35. *Kuutamoyö • Månskensnatt*

öljyväri kartongille, 24,2 x 41,3 cm

Merk. vas. alh. A. Bogoljubov

Luovuttanut museoon 1971 odessalainen I. M. Alfejev.

OHM ZH-1782

36. *Merimaisema. Sorrento • Havslandskap. Sorrento*

öljyväri kartongille, 27 x 43 cm

Merk. vas. alh. Pjotr Nikolajevitshille A. Bogoljubovilla

Luovutettu museoon 1925 Odessan kaupungin museo-

kokoelmista

OHM ZH-307

BOGOLJUBOV, ALEKSEI PETROVITSH
32. Sorrento. Usva., 1855-1856 • Sorrento. Dis., 1855-1856
öljyvöiri kankaalle, 33,2 x 54 cm

37. *Porto d'Anzio • Porto d'Anzio*
öljyväre kartongille, 17,5 x 33 cm
Merk. vas. alh. Bogolubow. Merk. vas. Porta D Anzio AB
Luovutettu museoon ennen 1915 Pietarin taideakatemiasta.
OHM ZH-1106

GRAFIikka/TECKNINGAR M.M.
Matkakansion teoksia vuodelta 1851
Blad ur ett resealbum från år 1851

38. *Myrskyvä meri ja purjealus, 1851*
Stormpiskat hav med segelfartyg, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. oik. alh. 19. lokakuuta
KMRI Rg-2631/2

39. *Merimaisema ja purjealus, 1851 • Havsskildring med segelfartyg*
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
KMRI Rg-2631/3

40. *Narvan majakka, 1851 • Narva fyr, 1851*
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. vas. alh. Pilviä. Pietari Suuren rakennuttama. Merk. alh.
NW. Narv. Majakka.
Kun Narva 1704 valloitettiin rakennutti Pietari Suuri majakan,
jonka valot valaisivat Narvansalmea Narvajoen suulla.
KMRI Rg-2631/4

41. *Narvan majakka, 1851 • Narva fyr, 1851*
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. vas. alh. Pilv. Merk. oik. alh. Narvan majakka.
KMRI Rg-2631/5

42. *Räätelin kaupunki mereltä nähtynä • Staden Reval sedd från havet*
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Rääteli (Tallinna) perustettiin vuonna 1219 Räätelinlahdelle
Suomenlahden etelärannalle.
KMRI Rg-2631/6

43. *Merimaisema ja vuoristoranta, 1851 • Havsskildring med bergig*
kust, 1851
vesiväre, grafiitti paperille, 21,1 x 17,1 cm
KMRI Rg-2631/7

BOGOLUBOV, ALEKSEI PETROVITSH
33. *Lammaskatras meren rannalla. Aitodor., 1870*
Fårhjord på havsstrand. Aj-Todor., 1870
öljyväre kankaalle, 90 x 125 cm

44. *Soutuveine myrskyisellä merellä, 1851 • Roddbåt i storm, 1851*
grafiitti, vesiväre paperille, radeeraus, 21,1 x 17,1 cm
KMRI Rg-2631/8

45. *Kronstadt. Satamassa., 1851 • Kronstadt. I hamnen., 1851*
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. oik. alh. Kr Kronstadt Go...
Pietari suuri liitti 1617 Venäjään Kotlinin saarella sijaitsevan
Kronstadtin linnakkeen, sotilas- ja kauppasataman.
KMRI Rg-2631/9

46. *Kyyrönkoski, 1851 • Kyyröförsen, 1851*
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. oik. alh. Koski Kura + Maija
Kyyrönkoski on yksi Vuoksen koskista.
KMRI Rg-2631/11

47. *Viipuri mereltä nähtynä, 1851 • Viborg från havet, 1851*
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. oik. alh. Viipuri 16. elok. Merk. vas. alh. Unohtumaton
matka Viipuriin 12.14.15.16 elokuuta.
Viipurin perusti 1293 Torkkeli Knutinpöika, vuonna 1721 se
siirtyi Uudenkaupungin rauhassa Venäjälle.
KMRI Rg-2631/12

48. *Keisari Pietari Suuren kaleeri, 1851 • Kejsar Peter den stores*
galar, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. oik. alh. Keisari Pietari Suuren kaleeri, ihmisiä kaleerilla.
KMRI Rg-2631/14

49. *Kilpa, 1851 • Kappsegling, 1851*
grafiitti, paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. kesk. alh. Kilpa
KMRI Rg-2631/15

50. *Oranienbaum, 1851 • Oranienbaum, 1851*
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. vas. alh. Oranienbaum. Merk. alh. vas. 3. elokuuta.
KMRI Rg-2631/16

51. *Vene rannalla, 1851 • Båt på strand, 1851*
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
KMRI Rg-2631/18

BOGOLJUBOV, ALEKSEI PETROVITSH

34. Venetsia • Venedig

öljyväri kartonkiin kiinnitetylle kankaalle, 26 x 42,5 cm

BOGOLJUBOV, ALEKSEI PETROVITSH

36. *Merimaisema. Sorrento* • *Havslandskap. Sorrento*
öljyväri kartongille, 27 x 43 cm

52. *Kivi rannalla*, 1851 • *Sten i vattenbrynet*, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. oik. alh. Purjehtivia, kivi, Pietari Suuren merkitsemä.
Merk. vas. alh. Pilviä. Kivessä - Pietari.
KMRI Rg-2631/19

53. *Hinausalus*, 1851 • *Bogserbåt*, 1851
grafiitti paperille, 21,1 x 17,1 cm
Merk. oik. alh. hinausalus. Merk. vas. 20. lokakuuta.
KMRI Rg-2631/20

54. *Merellä*, 1851 • *Till havs*, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
KMRI Rg-2631/21

55. *Laivoja laiturissa*, 1851 • *Fartyg vid kaj*, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
KMRI Rg-2631/22

56. *Laivoja laiturissa*, 1851 • *Fartyg vid kaj*, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
KMRI Rg-2631/23

57. *Pojjussa*, 1851 • *Vid bojen*, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
KMRI Rg-2631/24

58. *Myrsky merellä*, 1851 • *Storm på havet*, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. oik. alh. AB.
KMRI Rg-2631/25

59. *Aaltoileva meri*, 1851 • *Vågar*, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
KMRI Rg-2631/26

60. *Ihmisiä meren rannalla*, 1851 • *Människor på strand*, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. oik. alh. 23. heinäkuuta
KMRI Rg-2631/30

61. *Lissabon. Ranta.*, 1851 • *Lissabon. Strand.*, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm
Merk. vas. alh. Lissabon sg
KMRI Rg-2631/31
Matkakansion lahjoitti museoon 1952 kiovalainen V.M. Sobko.

62. *Merimaisema, 1850-luku* • *Havslandskap, 1850-talet*
akvarelli, grafiitti, kartonkiin kiinnitetylle paperille, pohjasävy-
tys, raderaus
10,6 x 14,2; 10 x 13,5 cm
Merk. oik. alh. A. Bogoljub
Luovutettu museoon 1930-luvulla
KMRI Rg-1078

63. *Dnepr. Kiota.* • *Dnjepr. Kiev.*
akvarelli, valkoliitu paperille, 22 x 38,5 cm
Merk. oik. alh. A. Bogoljubov. Merk. vas.alh. Dneprj - Kievj.
Kiovalaisen D. L. Sigalovin testamenttilahjoitus museolle 1986.
KMRI Rg-4001

64. *Näkymä Odessasta* • *Vy från Odessa*
liitu, tussi, sulkakynä paperille, 27,4 x 42,8 cm
Merk. vas. alh. Odessa - satama
Luovuttanut museolle 1938 Leningradin valtionostokomissio
OHM G-47

65. *Veules. Normandie.* • *Veules. Normandie.*
akvarelli paperille, 29,5 x 22,9 cm
Merk. oik. alh. Bogoluboff. Merk. vas. alh. VEVIES
Hankittu museoon 1970 Ukrainan valtionostokomission
välityksellä A. D. Tulstshinskilta Kiovasta
KMRI Rg-3526

BOGOLJUBOV, ALEKSEI PETROVITSH
41. Narvan majakka, 1851 • Narva fyr, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm

BOGOLJUBOV, ALEKSEI PETROVITSH
46. Kyyrönkoski, 1851 • Kyyröforsen, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm

BOGOLJUBOV, ALEKSEI PETROVITSH
42. Räävelin kaupunki mereltä nähtynä • Staden Reval sedd
från havet
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm

BOGOLJUBOV, ALEKSEI PETROVITSH
62. Merimaisema, 1850-luku • Havslandskap, 1850-talet
akvarelli, grafiitti, kartonkiin kiinnitetylle paperille,
pohjasävytyks, radeeraus
10,6 x 14,2; 10 x 13,5 cm

BOGOLJUBOV, ALEKSEI PETROVITSH

47. Viipuri mereltä nähtynä, 1851 • Viborg från havet, 1851
grafiitti paperille, stompeeraus, 21,1 x 17,1 cm

HANSEN, ALEKSEI VASILJEVITSH (VILHELMOVITSH)

S. 1876 Odessassa, k. 1940 Jugoslaviassa. Aivazovskin tyttärenpoika ja oppilas. Taiteilija, akvarellisti. Maisema- ja merimaalari. Opiskeli Odessan kuvaamataiteen koulussa ja jonkin aikaa Pietarin taideakatemiassa. Jatkoii taideopintoja Saksassa 1900-luvun alussa opettajanaan mm. Maier, Pariisissa Lefevren opissa ja myöhemmin Leipzigin, jossa hänen opettajanaan oli Bracht.

Asui ja työskenteli etupäässä ulkomailla. Palasi vuonna 1912 Odessaan ja teki aloitteen taidemuseon perustamisesta, mihin hän antoi myös varat. Maalannut sarjan vesiväritöitä Venäjän keisarillisesta laivastosta 1916 sekä maisemia Firenzestä ja Venetsiasta 1910-luvulla. Osallistui vuodesta 1898 Taideakatemian, Venäjän akvarellistien ja Pietarin taideyhdistyksen järjestämiin näyttelyihin. Muutti 1920 Bulgariaan. Sofian taideakatemian professori, opetti akatemiassa maisemamaalauksia. Näyttely Roomassa 1928 ja Pariisissa 1929.

F. 1876 i Odessa, d. 1940 i Jugoslaviens. Ajvazovskijs dotterson och elev. Landskaps- och marinmålare, akvarellist. Studerade vid konstskolan i Odessa och en tid vid Konstakademien i St Petersburg. I början av 1900-talet fortsatta konststudier i Tyskland och Paris under olika lärare. Bodde och arbetade huvudsakligen i utlandet. Återvände 1912 till Odessa, tog initiativ till och bidrog även finansiellt till grundandet av konstmuseet. Gjorde 1916 en serie akvareller med den ryska kejsarliga flottan som motiv, under 1910-talet en akvarellserie med motiv från Florens och Venedig. Deltog från 1898 i Konstakademins och andra utställningar. Flyttade 1920 till Bulgarien, där han undervisade i landskapsmåleri som professor vid konstakademien i Sofia. Ställde ut i Rom 1928 och Paris 1929.

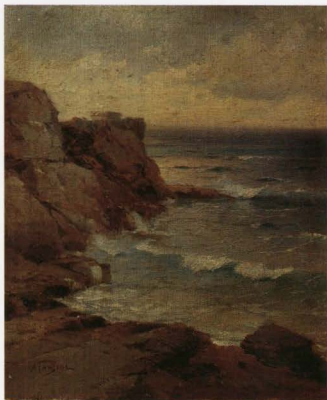
66. Meren ranta • Havsstrand

öljyväri kartonkiin kiinnitetylle kankaalle, 28,5 x 23,8 cm

Merk. vas. alh. A. Ganzej

Luovuttanut museoon 1972 odessalainen A. G. Andreoleti

OHM ZH-1785

HANSEN, ALEKSEI VASILJEVITSH

66. Meren ranta • Havsstrand

öljyväri kartonkiin kiinnitetylle kankaalle, 28,5 x 23,8 cm

DUBOVSKOI, NIKOLAI NIKANOROVITSH

S. 1859 Novotsherkassissa, k. 1918 Pietarissa. Taiteilija, maisema-maalari. Opiskeli Pietarin taideakatemiassa 1877-1881 opettajanaan M. K. Klodt. Jätti akateemiset opinnot kesken kieltäytyttyään osallistumasta töillään kultamitalikilpailuun.

Vuonna 1898 sai akateemikon arvon, vuonna 1900 valittiin Taideakatemian jäseneksi. Asui ja työskenteli Pietarissa. Kävi usein ulkomailla, vuonna 1893 Kreikassa, Sveitsissä ja Italiassa, vuosina 1895, 1898, 1908, 1918 Italiassa, Ranskassa ja Saksassa. Osallistui Pietarin taiteilijayhdistyksen näyttelyihin, liittyi vuonna 1886 kiertäviä näyttelyitä järjestäviin Peredvizhnikkeihin, osallistui heidän näyttelyihinsä vuosina 1884-1918. Opetti vuodesta 1909 Pietarin taideakatemian taidekorkeakoulussa.

F. 1859 i Novotjerkassk, d. 1918 i S:t Petersburg (dåv. Petrograd). Målare, främst landskap. Studerade 1877-1881 vid Konstakademien i S:t Petersburg med M. K. Klodt som lärare. Avbröt studierna sedan han vägrat vara med och tävla om stora guldmedaljen. Fick 1898 akademikers titel, blev 1900 invald i Konstakademien. Bodde och arbetade i S:t Petersburg. Talrika utlandsresor; 1893 Grekland, Schweiz och Italien, åren 1895, 1898, 1908, 1912 Italien, Frankrike och Tyskland. Deltog i S:t Petersburgs konstnärsförenings utställningar, medlem i Peredvizjniki-gruppen från 1886 och deltagare i gruppens utställningar 1884-1918. Undervisade från 1909 vid Konstakademins konsthögskola i S:t Petersburg.

67. Venetsia. Gondoleja., 1906, luonmos • Venedig. Gondoler., 1906, skiss

öljyväri kartonkiin kiinnitetylle kankaalle, 26,6 x 18,1 cm
Merk. oik. alh. N. Dubovskoi 1906

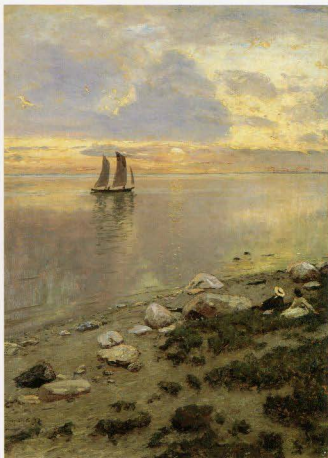
Hankittu museoon 1962 Ukrainan valtionostokomission välityksellä V. S. Kuznetsovilta Kirovogradin alueen Aleksandriasta.

KMRI ZH-1262

68. Merellä. Iltarusko., 1907 • På havet. Aftonrodnad., 1907
öljyväri kankaalle, 71 x 53,3 cm

Merk. oik. alh. N. Dubovskoi. Merk. kääntöpuolella:
N. Dubovskoi 907

Hankittu museoon 1965 Ukrainan valtionostokomission välityksellä D.J. Tsherkassilta Moskovasta
KMRI ZH-1330

DUBOVSKOI, NIKOLAI NIKANOROVITSH
68. Merellä. Iltarusko., 1907 • På havet. Aftonrodnad., 1907
öljyväri kankaalle, 71 x 53,3 cm

KLODT, MIHAIL KONSTANTINOVITSH

S. 1833 Pietarissa, k. 1902 Pietarissa. Taitelija, maisemamaalari. Kuvanveistäjä P.K. Klodtin veljenpoika. Opiskeli Vuori-insinööri- en korkeakoulussa piirustusopettajanaan taidemaalari Ivan Hrutski, joka oli tunnettu asetelmistaan. Pietarin taideakatemiassa vuosina 1851-1858 opettajinaan M.N. ja S.M. Vorobjov. Taideakatemian tukemana matkusteli Venäjällä ja ulkomailla Sveitsissä sekä Ranskassa vuosina 1858-1861.

Nimitettiin 1861 akateemikoksi ja 1868 professoriksi. Eri paikkakunnilla näyttelyitä järjestäneen Peredvizhnik-ryhmän perustajajäsen, osallistui "vaeltajataitelijoiden" näyttelyihin vuosina 1871-1897. Osallistui myös Taideakatemian ja Moskovan taideseuran näyttelyihin. Vuodesta 1872 lähtien opetti maisemamaalausta Taideakatemiassa.

F. 1833 i Petersburg, d. 1902 i Petersburg. Målare, främst landskap. Brorson till skulptören P. K. Klodt. Studerade vid bergsingenjörshögskolan samt 1851-1858 vid Konstakademien i St Petersburg. Gjorde med Konstakademins stöd resor i Ryssland samt utomlands i Schweiz och Frankrike 1858-1861. Fick 1861 akademikers titel och utnämndes 1868 till professor. En av Peredvizhnik-gruppens grundare och deltagare i gruppens utställningar 1871-1897. Deltog likaså i Konstakademins och andra utställningar. Undervisade i landskapsmåleri vid Konstakademien från 1872.

69. Suomenlahden ranta. Tyven. • Strand vid Finska viken. Kav lugnt.

öljyväri kankaalle, 27,5 x 47 cm

Merk. vas.alh. M.K. Klodt

Merk. vas.alh. M.K. Klodt
Luovutettu museoon 1929 Odessan kaupungin museo-

kokoelmista

OHM ZH-251

KLODT, MIHAIL KONSTANTINOVITSH

69. Suomenlahden ranta. Tyven.

Strand vid Finska viken. Kav lugnt.

öljyväri kankaalle, 27,5 x 47 cm

LAGORIO, LEV FELIKSOVITSH

S. 1827 Feodosiassa, k. 1905 Pietarissa. Taitelija, graafikko, akvarellisti. Maisemamaalari, joka maalasi myös taistelukohtauksia. Napolilaisen konsulin poika. Opiskeli Pietarin taideakatemiassa 1843-1850 opettajinaan maisemamaalari Maksim Vorobjov ja taistelumaalari Bogdan Villevalde. Lähetettiin akatemiasta valmistuttuaan vuodeksi Kaukasukselle ja sen jälkeen 1853 ulkomaille, jossa hän oleskeli Taideakatemian varoin vuoteen 1859 saakka. Työskenteli Italiassa, Sveitsissä ja Ranskassa. Palasi 1860 Venäjälle ja sai samana vuonna professorin arvon. Asui Pietarissa ja matkusteli paljon. Vuonna 1900 valittiin Taideakatemian kunniajäseneksi.

Osallistui vuodesta 1846 lähtien Taideakatemian näyttelyihin, vuosina 1876-1883 Taideakatemian taidenäyttely-yhdistyksen ja vuonna 1894 Venäjän akvarellistien järjestämiin näyttelyihin.

F. 1827 i Feodosia, d. 1905 i Petersburg. Målare, tecknare, främst landskap, även stridsccener. Studerade 1843-1850 vid Konstakademien i St Petersburg. Sändes efter examen först till Kaukasus på ett år, därefter 1853 till utlandet. Vistades utomlands med Konstakademins stöd till 1859, arbetade i Italien, Schweiz och Frankrike. Återvände 1860 till Ryssland och utnämndes samma år till professor. Bodde i St Petersburg, reste mycket. 1900 hedersledamot av Konstakademien. Deltog i Konstakademins utställningar från 1846. Ställde 1876-1883 ut med akademins konstförening och 1894 med Rysslands akvarellister.

MAALAIKSET / TAVLOR

70. Näkymä Sühum Kalilta Kaukasuksella, 1871 • Vy från Sühum Kal, Kaukasus, 1871

öljyväri kankaalle, 129 x 196 cm

Merk. oik. alh. LAGORIO 1871

Luovutettu museoon 1923 Odessan kaupungin museo-

kokoelmista

OHM ZH-262

71. Merimaisema, 1886 • Havslandskap, 1886

öljyväri kankaalle, 58,6 x 90,8 cm

Merk. oik. alh. LAGORIO 1886

Luovuttanut museoon 1992 kiovalainen L. I. Fomina

KMRI ZH - 1857

72. Meriharjoitelma • *Marinstudie*
 öljyväri kartongille, 26,5 x 35,5 cm
 Merk. oik. alh. LAGORIO
 Luovutttanut museoon 1973 odessalainen J. I. Tsybulski
 OHM ZH - 1846

GRAFIikka/AKVARELLER

73. Näkymä Pargolovista, 1873 • *Vy från Pargolov*, 1873
 vesiväri paperille, 21,5 x 30,8 cm
 Merk. oik. alh. LAGORIO 1873. Merk. vas. Näkymä Pargolovista.
 Luovutettu museoon 1928 Leningradin valtionmuseokokoel-
 mista
 OHM G-927

74. Merimerkki lähellä Viipuria, 1892 • *Båk nära Viborg*, 1892
 vesiväri kartonkiin kiinnitetylle paperille, 25 x 35 cm
 Merk. oik. alh. LAGORIO 1892
 Luovutettu museoon 1928 Leningradin valtionmuseo-
 kokoelmista
 OHM G-928

75. Meren ranta • *Havsstrand*
 vesiväri, valkoliitu kartonkiin kiinnitetylle paperille, 28,9 x 45
 cm
 Merk. oik. alh. LAGORIO
 Luovutttanut museoon 1948 Ukrainan valtion ostokomissio.
 Kuulunut aiemmin kiovalaisen
 A. I. Sobkevitshin kokoelmiin.
 KMRI Rg-927

LAGORIO, LEV FELIKSOVITSH

74. Merimerkki lähellä Viipuria, 1892 • *Båk nära Viborg*, 1892
 vesiväri kartonkiin kiinnitetylle paperille, 25 x 35 cm

S. 1875 Odessassa, k. 1942 Pariisissa. Taiteilija. Maisema- ja merimaalari, akvarellisti, keraamikko. Aivazovskin tyttärenpoika ja oppilas. Opiskeli Pietarin taideakatemiassa 1896-1902 opettajinaan Peredvizhnik-ryhmään kuulunut maisemamaalari A. I. Kuindzhi ja A. A. Kiselev, jatkoi opintoja Münchenissa, jossa sai vaikutteita Holloschilta ja Ferri-Schmidtiltä.

Valmistuttuaan akatemiasta muutti Feodosiaan. Osallistui vuodesta 1905 lähtien näyttelyihin. Vuonna 1904 perustetun Pietarin uuden taiteilijayhdistyksen perustajajäsen. 1910-luvulla Feodosian taidemuseon intendentti. Lähti vuonna 1920 Kreikkaan, jossa johti Ateenan kuninkaallista keramiikkatehdasta ja osallistui Delosin saaren arkeologisiin kaivauksiin. Muutti 1924 Pariisiin, jonne perusti ateljeen.

F. 1875 i Odessa, d. 1942 i Paris. Konstnär. Landskaps- och marinmålare, akvarellist, keramiker. Dotterson och elev till Ajvazovskij. Studerade 1898-1902 vid Konstakademin i St Petersburg, med bl.a. landskapsmålaren A. I. Kuindzji i Peredvizniki-gruppen som lärare. Fortsatta studier i München. Bosatte sig i Feodosia efter examen från Konstakademin. Deltog från 1905 i utställningar. Stiftande medlem av Nya konstnärsföreningen i St Peterburg 1904. Under 1910-talet intendent för tavelgalleriet i Feodosia. Flyttade 1920 till Grekland, där han förestod den kungliga keramikfabriken i Aten och deltog i arkeologiska utgrävningar på ön Delos. Bosatte sig i Paris 1924 och grundade en ateljé.

LATRI, MIHAIL PELOPIDOVITSH

76. Meri • Hav

öljyväri kartonkiin kiinnitetylle kankaalle, 29,2 x 40,2 cm

Merk. oik. : epäselvä signeeraus

Luovutettu museoon 1905 Pietarin taideakatemiasta

OHM ZH-746

MESHTSHERSKI, ARSENI IVANOVITSH

S. 1834 Tverin kuvernementin Vyshnevolotskin kihlakunnassa, k. 1902 Pietarissa. Taiteilija, graafikko, käytti litografiatekniikkaa. Maisemamaalari. Opiskeli Pietarin taideakatemiassa 1854-1857 opettajanaan F. A. Bruni, S. M. Vorobjov ja T. A. Neff. Jatko i taideopintoja 1857 Sveitsissä.

Vuodet 1860-1864 Taideakatemia tuella ulkomailla, etupäässä Sveitsissä, jossa hänen opettajanaan oli alppimaisemamaalari Alexandre Calame. Nimitettiin 1864 akateemikoksi ja 1876 professoriksi. Asui Pietarissa, kävi usein Kaukasiassa, Suomessa ja muissa Itämeren maissa.

Osallistui vuosina 1855-1898 Taideakatemia näyttelyihin, 1876-1882 Taideakatemia taidenäyttely-yhdistyksen, 1895-1902 Pietarin taiteilijayhdistyksen ja vuosina 1884-1885 kiertäviä näyttelyitä järjestäneen Peredvizhnik-ryhmän näyttelyihin.

F. 1834 i Vysjnevolotsk häd, guvernementet Tver, d. 1902 i Petersburg. Målare, tecknare, litograf. Landskapsmotiv. Studerade vid Konstakademien i S:t Petersburg 1854-1857. Reste 1857 till Schweiz och gick i lära hos Alexandre Calame. Vistades med Konstakademins stöd i utlandet 1860-1864, främst i Schweiz. Fick akademikers titel 1864 och utnämndes 1876 till professor. Bodde i S:t Petersburg, gjorde ofta resor till Kaukasus samt till Finland och andra områden vid Östersjön. Deltog i Konstakademins utställningar 1855-1898 (med vissa avbrott), ställde 1876-1882 ut med akademins konstförening, 1895-1902 med konstnärsföreningen i S:t Petersburg. Deltagare i Peredvizjniki-gruppens ambulande utställningar 1884-1885.

77. Rattaat meren rannalla, 1889 • Kärrä på havsstrand, 1889
öljyväri kartongille, 21,8 x 34 cm
Merk. oik. alh. 1889

Luovuttanut museoon 1991 kiovalainen A. I. Dashko
KMRI ZH-1839

78. Merimaisema • Havsskapskap
öljyväri kartongille, 23,2 x 34,6 cm
Luovuttanut museoon 1991 kiovalainen A. I. Dashko
KMRI ZH-1838

MESHTSHERSKI, ARSENI IVANOVITSH
77. Rattaat meren rannalla, 1889 • Kärrä på havsstrand, 1889
öljyväri kartongille, 21,8 x 34 cm

S. 1814 Milanossa, k. 1891 Konstantinopolissa. Syntyään italialainen. Taiteilija, akvarellisti, maisemamaalari. Erikoisaiheena interiöörit ja puvut. Opiskeli Milanon taideakatemiassa, jossa hänen opettajanaan oli mm. taidemaalari Corrodi. Saapui Venäjälle 1834. Sai vuonna 1854 akateemikon arvon ja 1861 professorin arvon. Opetti Pietarin taideakatemiassa 1870-1873 ja myöhemmin Shtiglitsin piirtäjäkoulussa. Venäjän akvarellistien perustajajäsen.

F. 1814 i Milano, d. 1891 i Konstantinopel. Italienare till börden. Målare, akvarellist. Landskap, men även interiörer och dräktmåleri. Studerade vid Konstakademien i Milano med bl.a. Corrodi som lärare. Kom till Ryssland 1834. Fick akademikers titel 1854 och utnämndes 1861 till professor. Undervisade vid Konstakademien i St Petersburg 1870-1873 och senare vid Stiglitz teknarskola. Stiftande medlem av de ryska akvarellmålarnas förening.

79. *Meren ranta*, 1865 • *Havsstrand*, 1865
vesiväri kartonkiin kiinnitetylle paperille, 29,4 x 45,7 cm
Merk. vas. alh. L. Premazzi, 1865
Luovutettu museoon 1938 Eremitaasista
KMRI Rg-4442

80. *Meren ranta* • *Havsstrand*
vesiväri kartonkiin kiinnitetylle paperille, 31 x 41,4 cm
Merk. vas. alh. L./Premazzi
Luovutettu museoon 1932 Odessan kaupungin museo-
kokoelmista
OHM G-976

PREMAZZI, LUDVIG OSIPOVITSH
79. *Meren ranta*, 1865 • *Havsstrand*, 1865
vesiväri kartonkiin kiinnitetylle paperille, 29,4 x 45,7 cm

SUDKOVSKI, RUFIN GAVRILOVITSH

S. 1850 Otshakovissa, k. 1885 Otshakovissa. Taiteilija, merimaalari. Opiskeli 1860-luvun alussa Odessan pappiskoulussa, kävi tunneilla Odessan kaunotaiteiden yhdistyksen taidepiirustuskoulussa. Opiskeli Pietarin taideakatemiassa 1868-1873 ja matkusti ulkomaille 1874.

Nimitettiin 1882 akateemikoksi. Osallistui vuosina 1868-1885 Taideakatemia näyttelyihin ja vuodesta 1877 Taideakatemia taidenäyttely-yhdistyksen näyttelyihin.

F. 1850 i Otkakov, d. 1885 i Otkakov. Prästskolelev i Odessa i början av 1860-talet, besökte lektioner vid teknarskola som drevs av ortens förening för de sköna konsterna. Studerade 1868-1873 vid Konstakademien i St Petersburg och reste utomlands 1874. Deltog i Konstakademins utställningar 1868-1885 (med vissa avbrott), och från 1877 i de visningar som konstföreningen vid akademien arrangerade.

81. Haakstrikko, 1876 • Skeppsbrott, 1876

öljyväri kankaalle, 62 x 94 cm

Merk. oik. alh. 76 Sudkovski 76

Luovutettu museoon 1929 Odessan kaupungin museo-

kokoelmista

OHM ZH-343

82. Kuultava vesi, 1879-1885 • Kristallklart vatten, 1879-1885

öljyväri kankaalle, 78 x 125 cm

Merk. oik. alh. R. Sudkovski

Luovutettu museoon 1934 Ukrainan historiallisesta museosta, jonne se toimitettiin 1925

Leningradin valtionmuseokokoelmista

KMRI ZH-177

83. Meri, luonnos • Hav, utkast

öljyväri kankaalle, 31 x 49 cm

Luovutettu museoon 1929 Odessan kaupungin museokokoelmista. Kuulunut aiemmin odessalaisen A. P. Russovin kokoelmiin

OHM ZH - 1294

84. Kallioinen ranta • Klippig strand

öljyväri kartonkiin kiinnitetylle paperille, 34 x 50,3 cm

Merk. oik. alh. Sudkovski

Luovuttanut museoon 1915 Pietarin taideakatemia

OHM ZH - 336

85. Yö meren rannalla • Natt vid havet

öljyväri kankaalle, 43 x 60 cm

Merk.vas. alh. R. Sudkovsk

Luovuttanut museoon 1948 Ukrainan valtionostokomissio

OHM ZH - 1387

SUDKOVSKI, RUFIN GAVRILOVITSH

84. Kallioinen ranta • Klippig strand

öljyväri kartonkiin kiinnitetylle paperille, 34 x 50,3 cm

SUDKOVSKI, RUFIN GAVRILOVITSH
81. Haaksirikko, 1876 • Skeppsbrott, 1876
öljyväri kankaalle, 62 x 94 cm

FESSLER, ADOLF IVANOVITSH

S. 1826 Böömissä, k. 1885. 1830-luvulla Fesslerit muuttivat Feodosiaan. Taiteilija, maisema- ja merimaalari. Aivazovskin oppilas ja seuraaja. Asui ja työskenteli Feodosiassa. Maalasi useita teoksia Krimiltä.

F. 1826 i Böhmen, d. 1885. Familjen Fessler flyttade till Feodosia på 1830-talet. Målare. Landskap och havsmotiv. Ajvazovskijs elev och efterföljare. Bodde och arbetade i Feodosia. Målade ett flertal verk från Krim.

86. *Meren ranta. Krim., 1884 • Havsstrand. Krim., 1884*

öljyväri kankaalle, 73,5 x 107,5 cm

Merk. oik. alh. Fessler 1884

Luovuttanut museoon 1972 odessalainen A. G. Andreoleti

OHM ZH - 1807

FESSLER, ADOLF IVANOVITSH

86. *Meren ranta. Krim., 1884 • Havsstrand. Krim., 1884*

öljyväri kankaalle, 73,5 x 107,5 cm

MERENKULKULAITOS YLI 300 VUOTTA MERENKULUN TURVANA

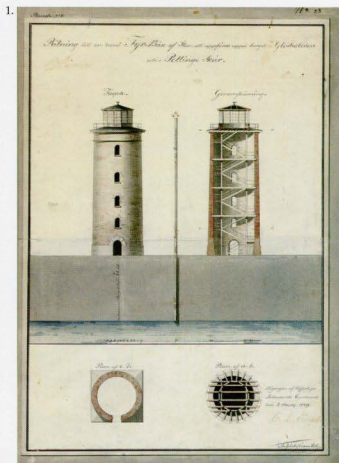
Ruotsinvallan aika

Merenkulkulaitoksen historia ulottuu 300 vuoden päähän ja kauemmaksikin. Merenkulkuhallinnon tehtäviä hoiti ennen Merenkulkulaitoksen perustamista Luotsi- ja majakkalaitos. Kuningas Maunu Eerikinpojan maanlaissa 1350-luvulta on mainintoja luotsien tehtävistä ja vastuusta. Myös Kustaa Vaasa kiinnitti erityistä huomiota luotsitoiminnan ja meriväylien merkinnän kehittämiseen. Suurvalta-aikana 1667 julkaistiin merilaki, johon sisältyi luotsauspakko. Sopiville paikoille asetettiin valtion luotseja, joiden yksinomaisena toimena oli luotsaus.

Syksyllä 1696 kuningas Kaarle XI antoi Ruotsin valtakunnan ensimmäisen luotsausasetuksen, joka mm. yhdisti eteläisen Suomen muun Ruotsin luotsilaitosorganisaatioon. Vuonna 1756 Suomesta muodostettiin oma luotsipiiri. Sen vaikutusalue käsitti kuitenkin vain eteläiset merialueet ja Selkämeren rannikon Siipyyhyn asti. Siitä pohjoisempien väylien turvalaitteista ja luotsauksesta huolehtivat Pohjanmaan rannikkokaupungit. Suomen ensimmäinen valomajakka rakennettiin Utön luodolle 1753 ja toinen Porkkalaan 1800.

Luotsi- ja majakkalaitos autonomian aikana - Aivazovskin ja Bogoljubovin aikakaudella

Ruotsinvallan ajan lopulla Suomessa oli neljä luotsipiiriä. Suomen sodassa 1808-09 lähes kaikki eteläisen Suomen luotsiasemat ja majakkarakennukset tuhoutuivat. Rauhan palattua uuden isännän alaisuuteen siirtynyt luotsilaitoksemme jatkoi toimintaansa lähes samaan tapaan kuin ruotsinvallan aikanaikin. Sodassa tuhoutut majakat korjattiin. Vuonna 1833 valmistui Pohjanlahden ensimmäinen valomajakka Isonkarin saarelle Uudenkaupungin edustalle. Vuonna 1849 Suomen luotsilaitokseen liitettiin loputkin Pohjanlahden rannikosta. Krimin sotaa seuranneina rauhan vuosina laitokseen liitettiin Viipu-

rin ja Laatokan piirit sekä sisävesien Saimaan ja Kalaveden piirit. Vuosisadan lopulla 1896 laitoksen hoidossa oli 133 luotsipaikkaa, 22 isoa merimajakkaa, 9 majakkalaivaa ja 157 pienempää loistoa. Henkilökuntaa oli 1345.

Autonomian aikana venäläiset sotilasviranomaiset suorittivat Suomenlahden alueen merenmittaukset. Suomalaiset mittasivat merialueet Saaristomeltä pohjoiseen, kylläkin venäläisten upseerien johdolla.

Autonomian aikana Venäjän topografikunta valmisti sekä Suomenlahden että Pohjanlahden meri-

kartat Pietarissa. Tämän vuoksi merikartat olivat yksinomaan venäjänkielisiä. Venäläiset merikartat oli tarkoitettu ainoastaan Venäjän laivaston käyttöön. Suomessa käytettiin tuolloin ruotsalaisia karttoja tai yksityisen kustantajan, K. V. Ekebomin 1870- ja 1880-luvuilla julkaisemia karttoja, jotka kattoivat Suomenlahden rannikon.

Vuonna 1890 alkanut jäänmurtotoiminta oli luotsilaitoksen hoidossa vuoteen 1917. Myös meripelastustoiminta oli laitoksen huolena 1890-luvun lopulle asti, jolloin se siirtyi meripelastusjärjestöille.

Vuonna 1908 alkaneen ns. toisen sortokauden aikana Suomen luotsilaitosta ryhdyttiin muuttamaan venäläiseksi virastoksi. Käytännössä tämä toteutettiin siten, että 1912 laitoksen korkeimpiin virkoihin sijoitettiin venäläiset upseerit. Vastalauseena suuri osa sen virkamiehistä (luotseista yli puolet) erosi viroistaan. Venäläistetty laitos ei kyennyt toimimaan täysitehoisesti.

Itsenäisyyden aika - nykyinen Merenkululaitos perustetaan

Vuonna 1917 senaatti asetti komitean suunnittelemaan Luotsi- ja majakkalaitoksen uudelleen organisoimista. Komitean mietinnössä esitettiin uuden keskusviraston, Merenkululaitoksen, perustamista. 15. joulukuuta 1917 annettiin asetus Merenkululaitoksen hallinnosta.

Vastaperustetulla Merenkululaitoksella oli 89 luotsiasemaa, 44 merimajakkaa ja 12 majakkalaivaa. Jäänmurtajia oli kolme, keväällä 1918 jo viisi, kun jäänmurtajalaivastoon liitettiin sotasaaeimurtajat Wäinämöinen ja Ilmarinen.

Itsenäisen Suomen Merenkululaitoksen toiminta pääsi toden teolla alkamaan vasta poikkeusolojen päätyttyä huhtikuussa 1918.

Merenkululaitoksen organisaatio säilyi aina vuoteen 1990 asti lähes alkuperäisessä muodossaan. Tuo-

1. Pellingin vanhan majakan (Gloscholma) piirustukset vuodelta 1829.

2. Näyttelytarkoitukseen tehty Bogskärin majakan piirustus vuosisadan vaihteessa.

na vuonna Merenkululaitoksessa tehtiin organisaatiouudistus. Uutena tehtäväalueena Merenkululaitokseen tulivat silloisen Tie- ja vesirakennuslaitoksen vesitieasiat. Nykyisin Merenkululaitos vastaa muun muassa merenkulun turvallisuudesta, väylästä ja turvalaitteista, luotsauksesta, jäänmurrosta, merennmittauksesta ja merikarttojen valmistuksesta sekä kanavista.

Sjöfartsverket har tryggt sjöfarten i över 300 år

Sjöfartsverket har över 300 år gamla traditioner. Man anser att verksamheten började med den lotsförordning som utfärdades år 1696, under den svenska tiden. År 1756 blev Finland ett eget lotsdistrikt. Finlands första fyr stod klar på Utö år 1753, den andra på Porkala år 1800. Autonomitiden utgjorde en period då lots- och fyrverksamheten utvecklades kraftigt. År 1833 färdigställdes Enskär som den första fyren i Bottniska viken. År 1849 övertog Finlands lotsverk skötseln av Bottniska viken i sin helhet, och då byggdes flera lotsstationer och fyrar. År 1896 skötte lotsverket 133 lotsplatser, 22 havsfyrar, 9 fyrskepp och 157 andra fyrar. Isbrytningsverksamheten blev en uppgift för lotsverket år 1890. Under den andra förtrycksperioden, som började år 1908, förryskades lotsverket, vilket fick som följd att över hälften av lotsarna avgick år 1912.

År 1917 föreslog en senatskommitté att ett nytt centralt ämbetsverk, sjöfartsstyrelsen, skulle grundas. Det nya verket inledde i praktiken sitt arbete i april 1918. Följande stora omorganisation gjordes först år 1990. I dag sköter Sjöfartsverket bland annat farlederna och säkerhetsanordningarna, kanalerna, lotsningen, isbrytarverksamheten, sjömätningen och framställningen av sjökort.

YHTEISTYÖSSÄ MUKANA:

CLASSIC *fm*

